

סדר קריש לש"ק	מוצש"ק ר"ת	הדלקת הנרות	לעיון ברוקלין ירושלים בני ברק אלעד בית שמש
9:19/10:00	8:24	6:52	
9:18/9:59	8:23	6:51	
8:07/8:43	7:09	5:15	
8:08/8:44	7:06	5:30	
8:08/8:44	7:07	5:23	
8:08/8:44	7:08	5:14	

רחחשני לב

ליקוטי מאמרים ודברי חזון ואמונה מספרים הקדושים על פרשת השבוע

ויקהל משה וגו'.

צריך לדעת טעם שהוצרך לומר ויקהל אחר שהוא דבר הרגיל בכל עת אשר יצוה דבר ה'.

ונראה כי לצד שראו כי קרן עור פניו וייראו מגשת אליו, לזה הוצרך להקהיל את כולל לבלי ימנעו קצת מהמורא, וזה שדקדק לומר את כל עדת.

אור החיים הקדוש

ששת ימים תעשה מלאכה וגו'.

יש לפרש עפ"י מאמרים ז"ל (וזהר הקדוש יתרו קצנ עמוד א) כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין, וכל יום ויום מימות השבוע מקבל שפע מהשבת הקודמת. וזה שאמר הכתוב, אימתי יש לך ששת ימים תעשה מלאכה, והשפע והעבודה להרוויח בה, אם זביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון, וזה ישפיע על כל השבוע להרוויח בה, ודו"ק.

הגה"צ ר' שמואל מאיר הכהן הולנדר זצ"ל אבדק"ק טשערנבוין בהרה"ק ר' נתן דוד מאמסנא זי"ע, מהרש"ם הכהן עה"ת

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש וגו'.

י"ל בדרך צחות שבא הכתוב להוציא מודעת הפוקרים שאומרים שענין מלאכת הבערה לא היה שייך אלא באותם הימים בהם ניתנה תורה לישראל כי אז היה טורח מרובה בדבר להוציא אש מאבנים, לא כן בזמנינו שבאמצעות לחיצה קלה על כפתור עושים זאת ואין כאן מלאכה כלל. ולזה אמר הכתוב ששת ימים תעשה מלאכה, ואף אותם מלאכות קלות שכאילו נעשות מאליהם ייעשו רק בששת הימים, וביום השביעי יהיה לכם קודש מהם.

הרה"ק מצאנז קלויזענבורג זי"ע, ליקוטי ד"ת שנה ז' גליון כ"ג בשיעור חומש רש"י ויקהל תשכ"ד

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת.

עוד לא תבערו אש, אזהרה שלא יכעס האדם, שהכעס מדליק המרה השחורה שבאדם, וזה מושבותיכם ביום השבת גימטריא מרה שחורה עם הכולל, אפילו על דבר שראוי לכעוס עליו כדי לאיים על בני ביתו, וזה מושבותיכם, מה שבתוכם שהיא המרה.

שפתי כהן עה"ת, מתלמידי גורי הארז"ל

לא תבערו אש בכל משבתיכם וכו'. נראה לפרש, דאש רומז אל הכעס, משום שהוא מחמם כל גופו של אדם כמו האש. ובא לרמוז כאן שצריך לזהר בתכלית מן הכעס ביום שבת, שאף על פי שבחול גם כן אסור לכעוס כמו שכתוב בזה"ק, שמחליף נפשו הקדושה בסטרא דמסאבותא, ומאן דמתחבר במארי דרוגזא וכו', מכל מקום ביום שבת צריך לזהר ממנו יותר ויותר. והטעם מפני שבשבת אנו מצפים להשי"ת שימשוך עלינו הארה וקדושה מתוספת נר"ן, ואם יכעס ח"ו הרי הוא עושה בהיפך, שפוגם בבחינת הנר"ן שלו ומושך עליו נפש מסטרא דמסאבותא ביום הקדוש הזה. ועוד, כי אפשר על ידי קדושת שבת יתעבר בו באדם איזה נשמת צדיק כדי לסייעו במצות, ועל ידי הכעס היא מסתלקת ממנו. כמו שכתוב בשער הגלגולים (אחר הקדמה לו), 'שפעם אחת בערב שבת במנחה ראה האר"ז ז"ל

במצח מהרה"ו ז"ל שכתוב, 'הכינו כסא לחזקיהו מלך יהודה', להורות שנגלה בו נפשו, בסוד תוספת שבת. ואחרי כן באותו יום עצמו נתכעס בביתו, ונסתלק ממנו וכו' יע"ש. נמצא דהכעס בשבת חמור מאד יותר מבחול. וזה שאמר לא תבערו אש שהוא רמז לכעס, בכל מושבתיכם ר"ל במושב שלכם שהוא הגוף שהוא מושב לנפש, ביום השבת ר"ל לפי שהוא מקודש יותר.

ישמח ישראל, להרה"ק מאלכסנדר זי"ע

הכל הביאו נדבתן למשכן ואני לא הבאתי.

במדרש איתא, אמר (משה) הכל הביאו נדבתן למשכן ואני לא הבאתי ונצטער משה שלא הביא כלום למלאכת המשכן, אמר לו הקב"ה, חייך – פירוש, אז עס גייט דיר אזוי אין לעבין (אם זה כ"כ איכפת לך עד כלות הנפש), דבורך חביב עלי – וממילא איז דאס העכער אין גרעסר ביי מיר (וממילא זה יותר חשוב וגבוה אצלי).

הרה"ק ר' אברהם מפאריסאוו (בהרה"ק ר' יהושע אשר בהרה"ק היהודי הקדוש) זי"ע, זכותא דאברהם

כל איש ואשה אשר נדב לבם אותם וכו' הביאו בני ישראל וכו'.

נ"ל כי יש שלא היו נותנים מנדבת לבם רק כדי להראות עשרם לרבים, או שידעו כולם כי טובי לב המה, כדרך כמה נותני צדקה, אבל אלו שנותנים רק לשם שמים נתנו בסתר שלא יתודע ממי הוא, כמו שאמרו (בבא בתרא י עמוד ב) איזהו צדקה אינו יודע ממי נטולו וכו'. והיינו כל איש ואשה אשר נדב לבם אותם, שנתנו בנדבת לב להביא וכו' אשר ציוה ה', ולא מפני הוראים, הביאו בני ישראל נדבה, כי הם שלחו ע"י בניהם הקטנים ולא נודע ממי הוא, ולא הביאו בעצמם שלא לעשות פרסום, וק"ל.

כתב סופר

לשבת פרה.

...ויש לומר שלעומת טהרה מטומאה ומגלולים חוכין ללב חדר ורוח חרשה, תקנו לישראל קריאת הפרשיות פרה וחודש. פרה היא הטהרה מן הטומאה הכפולה במוח ולב, וחודש הוא קישור של ישראל באביהן שבשמים במוח ולב, כי ענין פסח הוא שזוכין ישראל לישב על פתורא דאבוהון באהבה ובתשוקה ובדיקות שזה שלמות בחי' הלב, ומה באה מצות הסיפור ביצי"מ כי האי לישנא קולמוסא דליבא, ועוד שזוכין להשגות גבוהות יותר מכפי הראוי... ונראה שבעין זה הן מצות שבת ומצות מלאכת המשכן, שבת יומא דנשמתא שהוא בשכל, והמשכן תוכו רצוף אהבה בחי' לב, ובודאי שכלולים הם ובא זה ולימד ע"ז בשבת הוא זכור ושמור, זכור במוח ושמירה בלב, וכן במשכן העדות שהיא התורה שהיא שלמות השכל ויתר הכלים שעליהם נאמר תוכו רצוף אהבה, ע"כ סמוך ענין לו שבת ומלאכת המשכן, בין מאחרי' בפ' תשא ובין מלפני' בפ' ויקהל, ומ"מ שבת הוא עיקרו בשכל יומא דנשמתא ומלאכת המשכן בלב מאת כל איש אשר ידבנו לבו...

הרה"ק בעל השם משמואל סאכאטשוב זי"ע, פרשת ויקהל ופרה שנת תר"פ

רהשי ההלכה

בעריכת
הרה"ג ר' ישכר דוב שטיין שליט"א
מור"ץ באלעד
בפיקוח הרב הגאון ר' משה שטיין שליט"א
רב דקלה חסידים בני ברק, מו"ץ בשכט הדור
ונח"ס פסקי מרן יטבת דור

פסקים וביורוי הלכות בדברים
המוציאים הלכה למעשה מפסקי
מרן בעל שבט הלוי זצ"ל

פסקי הלכות

מהלכות טבילת כלים

א. טבילת כלים ע"י בעל חנות לפני הקנייה וטבילת כלים הניתנים במתנה ע"י הנותן: בעל חנות כלים שיש בחנותו מקווה כלים לא יטביל את הכלים החייבים בטבילה אלא לאחר שקנו אותם הלקוחות, ואם הוטבלו לפני המכירה יחזור הקונה ויטבלם בלא ברכה, וכן מי שקונה כלים כדי ליתנם במתנה ואינו מתכוין להשתמש בהם לא יטבילם קודם הניתנה, ואם הטבילם ונתנם יחזור המקבל ויטבילם בלא ברכה (מבית לוי יו"ד הלכות טבילת כלים בשם מרן זצ"ל, והטעם שכו"ז שעומדים לסחורה אינם חייבים בטבילה וה"ה בכלים המיועדים למתנות שג"כ אינם נקראים כלי אכילה, וע"י בט"ז בס"י ק"כ סק"י שהשואל כלים מישראל חנוני לצורך סעודה יטבלו בלא ברכה ויש לחנוני להודיע זה למי שיקנה אח"כ שלא יטבלו שנית בברכה, (משום שנחלקו בזה הפוסקים אם נתייב בטבילה אצל החנוני) ומשמע דלמ"ד שא"צ טבילה לא עלתה לו טבילה כיון שלא היה חייב בטבילה ולכן צריך להודיעו כדי שיטבלו, וה"ה בניד"ד כיון שלא היה חייב בטבילה לא עלתה לו הטבילה, וכ"כ בשו"ת מנחת יצחק שכן משמע בח' חת"ס שם שיש חיוב על המוכר להודיע לקונה שיטבלו בלא ברכה, וע"י"ש בשם הגר"ח קניבסקי בשם אביו הגר"ק זצ"ל שנסתפק בזה ולא רצה להכריע לקולא שא"צ לטובלו פעם נוספת).

ב. כלים שלא מניחים בתוכם את המאכל: אין חיוב טבילה רק בכלים שמניחים עליהם או בתוכם את המאכל עצמו, אבל כלים שמניחים עליהם קדירה עם מאכל וכגון חצובות הגז או אוזבסט שמניחים מתחת לקדירה או רשתות בתנורים ששמים עליהם תבניות אפיה ואין מניחים עליהם מאכל אינם טעונים טבילה (שו"ע יו"ד סי' ק"כ ס"ד).

ג. טבילת סכין שחיטה, כלי לישא, ומטחנת בשר: סכין שחיטה יטבלו בלא ברכה (בשו"ע שם ס"ה כ' המחבר סכין של שחיטה יש מי שאומר שאין צריך טבילה וברמ"א ד"ש חולקין וטוב לטובלו בלא ברכה, והטעם לפוטרו הוא משום משתמשים בו לדבר שאינו ראוי עדיין לאכילה כמות שהוא וצריך ביטול), וכלי לישא שמשתמשים בהם לבצק או מטחנת בשר טעונים טבילה בלא ברכה (ברמ"א שם כ' שהברזלים שמתקנים בהם המצות אינם צריכים טבילה ולד' ה"ז שם סק"י טעונים טבילה בלא ברכה כמו סכין של שחיטה וד' הש"ך בסק"א שם דגער מסכין של שחיטה שיכול לשמש למאכל אחר משא"כ הברזלים של המצות שאין משמשים למאכל אחר, והגר"א שם בסק"ד חולק עליו וס"ל שדינו כסכין של שחיטה ויש לטובלו בלא ברכה וד' פ"ח לחלק בין סכין של שחיטה שהוא תיקון גדול דלא חזי תבאמה למידי בלא השחיטה שצריך טבילה לחומרא לבין הברזלים של המצות שהן תיקון קטן וס"ל לרמ"א שאין צריכים טבילה וכו' מהלכה כ' לחוש לד' הרוקח שהצריך טבילה ולכן יטבלם בלא ברכה, ומטחנת בשר אף שהבשר עדיין צריך ביטול מ"מ לא גרע מכלי לישא שאף שטעונים עדיין אפיה מסקנת הפוסקים לטובלם בלא ברכה).

ד. טבילת כלי המיועד לחיתוך ירקות, מקלף, ומפצח אגוזים: כלי המיועד לחיתוך ירקות שאינם ראויים לאכילה בלא ביטול וכגון תפוחי אדמה יטבלו בלא ברכה, אבל מקלף ירקות שמשמש גם לקילוף ירקות הנאכלים חיים וכגון מלפפונים טעון טבילה בברכה (בט"ז שם סק"י הכריע כהפרישה שמוספרים של ירק א"צ טבילה לד' המחבר ודלא כב"ש שחייב בטבילה וכו' לד' הרמ"א יטבלו בלא ברכה, והש"ך שם בסק"א כ' לפוטרו מטבילה כיון שאינו ראוי לשימוש למאכל אחר ודינו כברזלים של המצות שלש' הרמ"א א"צ טבילה כלל, ועיין בפרי תואר שם סק"י ובערוך השולחן בסל"ו שם שיש לחלק בין ירק הנאכל כמו שהוא חי שטעון טבילה בברכה לבין ירק שצריך ביטול יטבלו בלא ברכה), ומפצח אגוזים נראה שפטור מטבילה והמחמיר להטבילו לא יברך על הטבילה (שבה"ח ח"ו סי' רמ"ה ד' וע' באריכות בברורי הלכות הכא).

ה. טבילת מכסה קדירה, צלחת כסף של גביע, ופתחת בקבוקים ושימורים: מכסה של קדירה טעון טבילה בברכה (רמ"א שם ס"ה), צלחת כסף העשויה כתחתית לגביע קידוש ולא מניחים בתוכה דברי מאכל אינה צריכה טבילה (מבית לוי יו"ד בשם מרן זצ"ל), פתחת בקבוקים ושימורים אינו טעון טבילה (ע"י ש"ך שם סק"א דהמקדח שמנקבין בו ברוזות החביות א"צ טבילה (אף שנוגע ביון) ודלא כמהר"ל שהצריך להטבילם וע"י מבית לוי שם שביאר מרן זצ"ל דגם פתחת שימורים אף שנוגע במאכל דינו כמקדח שהכריע הש"ך שם שאינו צריך טבילה אף שנוגע במאכל).

ביורוי הלכות

האם מפצח אגוזים טעון טבילה

שאלה: האם יש חיוב להטביל מפצח אגוזים שנעשה ע"י גוי?

תשובה: כ' הטור ביו"ד סי' ק"כ ואין צריך טבילה אלא לכלי מתכות והן צרכי הסעודה כגון כוסות וצלוחיות וירות וקומקומין וכיוצא בהן שהן מצרכי הסעודה, אבל שאר כלים כגון מספרים וכיוצא בהן שאינם מצרכי הסעודה או כלים וכו' לא עכ"ל, וכ' הפרישה בסק"ח גלע"ד דרצה לומר מספרים שקובצין (פי' חותכים) את הירק בהן אפילו הכי לא מיחשב מעיקר תיקון צרכי הסעודה וכן משמע הלשון ודו"ק, אלא שבב"ח שם ס"ד כתב שמקור דברי הטור הם מהא דא"י בע"ז עה: אמור ר"נ אמר רבה בר אבוא אפי' כלים חדשים במשומע וכו' (פי' דחיוב טבילה בכלי גוי הם לאו דוקא בכלים הבלועים מאיסור אלא אפילו כלים חדשים חייבים בטבילה) מתקיף לה רב ששת אי הכי אפילו זוגא דסרבלא נמי א"ל כלי סעודה אמורין בפרשה, ופרש"י זוגא דסרבלא מספרים שגוזזים בהן בגדי צמר וכו', וכן פרש"י בסוף המקבל (ב"מ קטז. ד"ה זוגא דסרבלא), אבל מספרים שגוזזין בו ירק א"נ שגוזזין בו בית השחיטה וכיוצא בו הו"ל צרכי סעודה כי היכי דלגבי דין חבלה (משכון הנלקח מהלוא שלא בשעת הלואה שאסור לגבותו מהלואה אם הוא דבר שעושים בו אוכל נפש) מיקרי דברים שעושין בהם אוכל נפש כדכ' הרא"ש בסוף המקבל (סי' מ"ח) ורבינו בחו"מ סי' צ"ז עכ"ד.

ובט"ז שם סק"י הסכים לדינא כהפרישה שמוספרים של ירק אינם חייבים בטבילה (לד' המחבר, אבל לד' הרמ"א טובלו בלא ברכה) ודחה ראיית הב"ח מחו"מ שהרי לענין חבלה אי' התם דסכין של קצבים נחשב לדבר שעושין בו אוכל נפש ולענין טבילת כלים הכא כ' הרמ"א דדינו כסכין של שחיטה שאינו טעון טבילה לד' המחבר משום שהבשר עדיין צריך ביטול ולא חשיב ככלי סעודה האמור בכלי מדון ש"מ שאין ההגדרות בב' הדינים שווים ולכן אין להביא ראיה מהא דמספרים חשיב בדיני חבלה כדבר שעושין בו אוכל נפש, וע"י"ש בש"ך שם סק"א שדחה ראיית הב"ח וכמו"ש ה"ט"ז והסכים להפרישה וכו' דהטעם דאינו נחשב ככלי סעודה הוא משום שא"ל להשתמש בהם למאכל אחר, אלא שבפר"ח על הגליון ובספרו שם סק"י ג' הסכים לדינא כהב"ח דמספרים של ירק נחשבים ככלי סעודה שאף שאין

ראיה מדיני חבלה וכמו"ש"כ הש"ך מ"מ אין סברא שלא להחשיבו ככלי סעודה דמ"כ הש"ך שאינם חייבים בטבילה משום שא"ל להשתמש בהם למאכל אחר אינו מובן כלל דמה בכך הרי משתמש במספרים לענין מאכל, וע"י"ש בפרי תואר שם סק"י שהכריע לענין דינא דיש לחלק בין מספרים שחותכין בהם ירקות שנאכלין חיים שצריכים טבילה בברכה לבין ירקות שמבשלים אותם לאחמ"ל שאינם טעונים טבילה (ולד' הרמ"א בס"ה שם יטבלם בלא ברכה) ומש"כ הפרישה שבכל אופן אינם טעונים ברכה אולי דסובר דכיון דהירקות ראויים לאכילה גם בלא החיתוך לא נחשבים המספרים לכלי סעודה דהתיקון שנעשה על ידם אינו נחשב כתיקון וגם אינו מוסיף בו דבר וזהו כוונת הפרישה במה שכתב דלא מחשיב מעיקר תיקון סעודה וסיים שם הפרי תואר ואין דעתי נוטה לסברא זו.

ומעתה נחזור לנדו"ד האם מפצח אגוזים טעון טבילה, וע"י בשו"ת שבט הלוי ח"ו סי' רמ"ה אות ד' ש' מרן זצ"ל דלא מבעיא לד' הפרישה שהסכימו עמו ה"ט"ז והש"ך דמספרים של ירק אינם צריכים טבילה אם כן ק"ו שמפצחי אגוזים אינם צריכים טבילה [ומובן הדבר עפ"י מש"כ הפרי תואר דסברת הפרישה היא דכיון דהירקות ראויים לאכילה גם בלא החיתוך ואין החיתוך מוסיף בו דבר לכן לא נחשב התיקון שנעשה על ידי המספרים כתיקון ואי"נ נחשב לכלי סעודה וה"נ גם המפצח אגוזים אינו מוסיף כלום באיכות המאכל והאגוז ראוי לאכילה בלא המפצח שהרי יכולים לפצחו גם ביד או ע"י דבר אחר] ואפי' לד' הפרי תואר שחולק על הפרישה וס"ל שאם אוכלין הירק כמו שהוא חי נחשבים המספרים ככלי סעודה וכן הסכים להלכה בערוך השולחן שם סל"ו (ובפר"ח שם סק"י ג' חלק על הפרישה וס"ל דמספרים של ירק צריך טבילה וכדלעיל), מ"מ נראה שמפצח אגוזים גרע מזה דאינו עושה כלום בגוף הפרי והוא רק משבר את הקליפה, וגם ברוב הפעמים לא נופל כל הקליפה ע"י המפצח ורק מסדיקים ומורססים את הקליפה על ידו והשאר עושים בידים ולכן הלב נוטה שפטור מטבילה וגם המחמיר לטבול עכ"ל לא יברך. וע"כ להלכה למעשה נראה שמפצח אגוזים פטור מטבילה והמחמיר להטבילו לא יברך על הטבילה.

הילולא דצדיקא

גלב"ע
כ"ו אדר תקע"ג
בעמח"ס אורח לצדיק

הרה"ק
רבי אליעזר ליפא
מחאמעלניק זי"ע

(חמדה גנוזה [צאנז] בשם הרה"ק מרודניק זצ"ל).

פועל ישועות

פעם אחת היה מעשה בעיר חימעלניק, שאיזה גוי נפל בביתו של יהודי מעיר חימעלניק, ומכח המכה נהרג הגוי בביתו, ונפל פחד גדול על הבעל הבית שלא יעלילו עליו שהוא הרגו, ובא תיכף בבהלה להרה"ק שיתפלל בעדו שינצל מעלילת דם, והרגיעו הרה"ק ובירכו שינצל מהעלילה, ואמר לו שילך לביתו וילחוש באזניו של ההרוג, **שהרב מחמעלניק מצווה עליו שתיכף ומיד יקום על רגליו, ויצא מביתו של היהודי וילך לו לביתו.** וכן הוה, שהיהודי שב לביתו ולחש את הדבר באזני הגוי הפיגר מה שהורה לו הרה"ק, ותיכף קם הגוי על רגליו והלך לביתו, וכשהגיע לביתו אמר לאשתו שאינו מרגיש כ"כ טוב, ונפל לארץ ומת מיד, וליהודי היה אורה וששון ושמחה, כן יאבדו כל אויביך ד'. (האדמו"ר מסטאשוב זצ"ל).

אשכנחיה דרבי

כאמור נוהג היה רבינו לנהוג באדמורות רק משך שתי שעות בשנה ביום שושן פורים, ויהי ביום שושן פורים שנת תקע"ג, באמצע עריכת השלחן הטהור עבור החסידים המסתופפים בצל קדשו, קם רבינו והתחיל לארוז לעצמו חבילה של כל המלבושים והקיטל אשר יצטרך בעת פטירתו (התכריכים), והיה מברכם איש כברכתו ביד אותם, ויהי לפלא בעיני ההמון, כי לא ראו על רבינו שום רמז שמכין עצמו לעבור לעולם שכולו טוב. ועוד באותו יום נסע תיכף לעיר ליזענסק והיה שם איזה ימים, ונפטר ביום כ"ו אדר ב' במקום מנוחתו סמוך לציון אביו הק' זצלה"ה וכו'. (אורח לצדיק בהקדמת נכדו ר' אלימלך זילבערשטיין).

הוא היה אומר

אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו. וקשה הלשון 'אין עוד מלבדו', כי ה"ל לכתוב 'אין אלהים מלבדו אין עוד. וי"ל, דהנה מדרך העולם אף שמאמינים בהשגחתו יתברך, אעפ"כ 'וברך בכל אשר תעשה' כתיב, ואם תעשה איזה מלאכה או משא ומתן אז יתן לך הש"י, ואם לאו אין במה לחול הברכה, וזהו אמת לאותם בני אדם שמאמינים ואינם מאמינים באמת שאף הטבע הוא ית' מסבב, ואינו אלא השגחתו לבד, כמו שכתוב 'כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל', ותרומו, 'ארי הוא דיהב לך עצה למקנא נכסין', נמצא מפורש שאף העצה שהיא הסיבה למקנא נכסין הוא נותן לך, ואין בנו כח ושכל לעשות שום דבר בלתי השגחתו ית', והנהגתם ע"פ הטבע הם מונהגים ע"פ הטבע, אבל 'אתה שהראת' כבר וכבר הוא בידך 'שה' הוא האלהים', אין עוד מלבדו, אין עוד דייקא, כלומר, אין אתה צריך לעשות שום דבר עוד מלבדו, רק לבטוח בה', ואם יסבב סיבה שתעשה דבר או תעשה, ואם לאו הרי הוא זן אותך בין כך ובין כך. (אורח לצדיק פ' וארא). זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

אלה תולדות

רבינו הרב הקדוש איש אלקים הנועד בעבודתו וצדקתו, (הרה"ק הדרכי תשובה ממונקאטש זצ"ל בהסכמתו לספר רבינו 'אורח לצדיק'), איש אלקים גדול ונורא, אלפי חסידים נסעו אליו ללמוד ממנו קדושה וטהרה, (מליצי אש), ועליו התבטא אביו הקדוש - ה"ה הרה"ק הר"ר אלימלך מליזענסק זצ"ל, **הלואי שיהיה לבני אדם נשמה טהורה מזדככת כמו הגוף שלי [הכוונה על רבינו], הלואי שיהיה לבני אדם נשמה טהורה מזדככת כמו הגוף שלי,** (עדות רבינו בספרו הק' אורח לצדיק בריש פרשת תזריע), עוד זאת העיד אביו הק', **כי כל עיקר חיותי הוא בזכות שהני מפרס בני ר' ליפא ובני ביתו** (הקדמת נכדו המ"ל), **למה מעשה אבות ירשו בניו, כי גם מפי בנו המחבר ד"ל כידודי אש יתמלטו בהתלהבות גדול מאד להלהיב לבות בני ישראל לאביהם שבשמים...** 'ועליו העיד הרה"ק החוזה מלובלין זצ"ל **שהוא צריך למנון שלו לתפילה תשעה מלאכים, כי התלהבותו היה גדול עד אין חקר,** (עשר צחצחות ערך רבינו), ה"ה הרה"ק רבי אליעזר ליפא ווייסבלום מחמעלניק זצ"ל, נולד תק"ג כבנו השני בשנת לאביו הק' הרה"ק רבן של כל ישראל הרה"ק הר"ר אלימלך מליזענסק זצ"ל, ולאמו הרבנית הצדקנית מרת שפרינצא ע"ה.

ועוד זאת הפליגו לנו רבותינו ז"ל מאורי החסידות בשבח ספרו הקדוש 'אורח לצדיק', וכפי שתחזינה עיניכם מישרים, וז"ל, **לזאת ידי תכון עמו כי מצוה הוא להוציא לאור דברי צדיק, שיצאו מן הלב להיות נכסין בלב לומדיהן ליראה את ד' ולעבדו בכל לב,** (הסכמת הרה"ק הדברי יחזקאל משינאווא זצ"ל), **והנה בודאי ראוי להחזיק טובה גדולה להמח"ז הנ"ל, אם נזכה להבין בחמדי ד' רק דיבור א' מדבריו הקדושים וכו',** (מהסכמת הרה"ק הדרכי תשובה ממונקאטש זצ"ל), **ואם אמנם יש הכתבי קודש הללו אינם צריכים לשום הסכמה, כי כל המעיין בספר הזה יראה גדול התלהבותו וקדושתו, אשד יעורר לבב כל המעיין בו באמת,** (הרה"ק רבי מאיר יחיאל מאוסטראווא זצ"ל בהסכמתו), וזכה להוציא לאור ספר הקדוש 'נועם אלימלך' לאביו הקדוש יחד עם אביו הגדול הרה"ק רבי אלעזר מליזענסק זצ"ל. תולדות רבינו לוהטת בערפל, מאחר שכל כולו התנהג בהצנע לכת עם אלוהים. אכן נשתדל לקבץ מעט מן הזעיר שיש להעלות בגרנינו להעלותו על שלחן מלכים, שיהא זה לזכרון לדור אחרון בס"ד.

האיש מקדש

בעיר קאלבסוב גר עני מרוד שהשתכר לפרנסתו כמלמד תינוקות, והיה לו בת שהגיעה לפרקה, ולא היה בידו אפילו פרוטה לפרטה להוצאות הנדון והנישואין, ע"כ דברה לו האשה שיסע בדרך לקבץ מעות והיא תשתדל לסדר על הוצאות הבית, וכן היה שנסע לדרך והתעכב כמה שנים וקיבץ על יד סכום כסף הגון להוצאות החתונה. וכך נסע מעיר לעיר עד שהגיע לאיזה עיר שיהא בו ברבנות אחד מגדולי הדור ומפארי גדולי

החסידות, וראה אחד מבניו, ומיד מצא חן בעיניו בגודל צדקותו ופרישתו ונכנס לו חשק להשתדך עם הרה"ק, ונשאר שם על שבת קודש, וכל השבת היה המלמד מתנהג כגביר עצום. אחרי השבת נתן לאיש רענדל שילך וידבר עם הרה"ק שברצון 'הגביר' להשתדך עמו, והאיש אף שירא היה על נפשו, מ"מ לא היה יכול לעמוד בפני הרענדל והלך והציע השידוך להרה"ק. וענה הרה"ק שביום מחר יגיד לו תשובה ע"ז, למחרת נתן 'הגביר' עוד פעם רענדל שילך להיוודע מה יעשה בהשידוך. ואמר הרה"ק שאם יתן הגביר אלף אדומים לנדוניא הוא מסכים להשידוך, והתחייב הגביר (המלמד) ליתן כל הסכום, ועשו סעודה גדולה וכתבו תנאים ביניהם, ונתן האיש מתנה גדולה להחתן ונסע לדרכו. כשהגיע לביתו סיפר לבתו מה שהיה ושנתאסרה עם בן הרב ..., והיה מזה שמחה גדולה בביתו, והוא חזר להיות מלמד כמקודם.

כעבור איזה זמן הגיע אליו מכתב מהרה"ק המחונן, ובו כתב לו הרה"ק שהגיע כבר זמן סילוק הנדן ולכן עליו לשלם לו בהקדם, והמלמד לא השיב על זה כלום. אחר זמן כתב לו שוב הרה"ק מכתב וגם ע"ז לא השיב כלום. ובראות הרה"ק שאין המחונן משיב שום דבר על מכתביו, כתב מכתב ארוך להרב העיר קאלבסוב, כי היות שעשה שידוך עם גביר פלוני מקהילתו, והלה אינו משיב לו כלום על הנדן שהבטיח, והיה הדבר לפלא בעיני הרב כי לא הכיר גביר כזה בעירו, עד שנזכר שמלמד פלוני נסע לזמן רב בדרך וחזר עם שידוך בידו, ואולי ידו היתה בשידוך הזאת ששלח עכשיו הרה"ק, וכעס הרב מאד על הערמה שעשה עם הרה"ק, ושלח מיד מכתב להמחונן הרה"ק ובו כתב כי איש זה הוא מלמד דרדקי דמתא והוא עני ואביון ולרש אין כל, והוסיף וכתב היתר שיכולים לבטל את השידוך. ואכן ביטלו את השידוך.

המלמד הזה כששמע על ביטול השידוך, היה לו צער גדול מזה, כי כוונתו היה לטובה שרצה להשתדך עם הרה"ק ורק הכסף גרם להפריד בין הדבקים, וכיון שהמלמד ההוא היה נוסע תמיד להרה"ק הר"ר רבי אלימלך מליזענסק זצ"ל, בצר לו נסע גם עכשיו אליו, וככה מאד על השידוך שהתבטל. ענה לו הר"ר אלימלך ואמר לו, הנה הלא תראה שאין שידוך זה מן השמים, ולא זהו זיווג הראוי של בתך, אך אם ברצונך אציע לך שידוך אחר. ושאל המלמד איזה שידוך מציע לו, אמר לו ה"ה ר' אלימלך, השידוך שרוצה אני לדבר עליו אתך הוא עם בני ליפוש [אליעזר ליפא], האם אתה מסכים על זה. המלמד כמובן שמח על זה כמוצא שלל רב, מיד קרא הרבי ר' אלימלך לבנו הרה"ק ושאל אותו אם הוא מסכים לשידוך זה. אמר לו בנו הרה"ק, אם רצון אבי כך הוא, בודאי שגם אני מסכים לזה, וכך גמרו את השידוך, ואח"כ נתקיימה החתונה בשמחה רבה. וסיים הרה"ק מרודניק, מזה בוא וראה כי כל שידוך מכריזין עליו ארבעים קודם יצירת הולד, ואי אפשר לשנותו כלל.

